



ÅRSRAPPORT 2018

kompetanse
likeverd
handlekraft



Kriesesenteret
RESSURSSENTER FOR MOLDE OG OMEGN

Innhold

1 ORGANISASJONEN	
1.1 Organisasjonsform.....	3
1.2 Formål.....	3
1.3 Eierkommuner.....	3
1.4 Representantskapets sammensetning.....	3
1.5 Styrets sammensetning.....	4
1.6 Internkontroll.....	4
1.7 Ligestilling.....	4
2 ØKONOMI	
2.1 Finansiering.....	4
2.2 Eiernes ansvar.....	5
2.3 Revisjon.....	5
2.4 Gaver.....	5
3 ANSATTE	
3.1 Ansatte.....	6
3.2 Arbeidsmiljø.....	6
3.3 Personalmøter og veiledning for ansatte.....	6
3.3.1 Personalmøter/team-møter..	6
3.3.2 Veiledning.....	7
4 TAUSHETSPLIKT, OPPLYSNINGSPLIKT OG AVVERGEPLIKT	
4.1 Taushetsplikt.....	7
4.2 Opplysningsplikt til barnevernet.....	7
4.3 Avvergeplikt.....	7
5 INTERN OPPLÆRING, KOMPETANSE-HEVING OG SAMARBEIDSMØTER	
5.1 Intern opplæring og kompetanseheving.....	8
5.2 Samarbeidsmøter.....	8
6 SAMARBEIDSPARTNERE	
6.1 NAV.....	9
6.2 Barneverntjenesten.....	9
6.3 Familievernkontoret.....	9
6.4 Politiet.....	9
6.5 Advokat.....	10
6.6 Øvrige samarbeidspartnere.....	10
7 FOREBYGGENDE ARBEID/UTADRETTET VIRKSOMHET	
7.1 Vårt tilbud om praksisplass og hospitering for ulike studier.....	11
7.2 Informasjon.....	11
7.2.1 Barnehager og skoler.....	11
7.2.2 Flyktningetjenester og asylmottak.....	11
7.2.3 Ulike lag/foreninger og organisasjoner.....	11
PROSJEKT	
8.1. Utviklingsprosjekt for å styrke tilbudet til voldsutsatte med tilleggsproblematikk.....	12
8.2. Kommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner.....	12
8.3. Samarbeidsavtaler.....	13
8.4. Kompetansehevingprogram.....	13
8.5 Undervisning og informasjon til 6. og 9. klasse.....	13
9 VÅRE LOKALER	14
10 VÅRT TILBUD	
10.1 Tilbud til brukerne og våre samarbeidspartnere.....	15
10.2 Voksne og barn som benytter vårt tilbud.....	15
10.2.1 Voksne.....	16
10.2.2 Barna på senteret.....	17
10.2.3 Voksne og barn med funksjonshemming.....	19
10.3 Veien ut av et voldelig forhold.....	19
11 STATISTIKK	
11.1 Beboere.....	20
11.1.1 Voksne (over 18 år).....	20
11.1.2 Barn (under 18 år).....	23
11.2 Dagbrukere.....	24
12 ÅRET SOM HAR GÅTT	27
STYRETS ÅRSBERETNING 2018	28
REVISJONSBERETNING 2018	29
ØKONOMISK DRIFT	31
OVERSIKT - BALANSE	32
NOTER 2018	34
KOMMENTARER TIL REGNSKAPET	39

1 Organisasjonen

1.1 ORGANISASJONSFORM

Krisesenteret for Molde og omegn åpnet 11.november 1983, etter å ha eksistert som krisetelefon siden 1981.

I 2006 ble Krisesenteret omdannet til et IKS (Interkommunalt selskap) og endret da navn til Krisesenteret for Molde og omegn IKS. Stiftelsesdato var 14.12.2006.

1.2 FORMÅL

Selskapet skal gi et godt og helhetlig krisesentertilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Selskapet skal arbeide aktivt for å synliggjøre og bekjempe vold i nære relasjoner. Selskapet skal også kunne gi mulighet for akutt plassering av barn for politi og barneverntjeneste.

1.3 EIERKOMMUNER

Selskapet eies av følgende 10 kommuner: Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Midsund, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes.

1.4 REPRESENTANTSKAPETS SAMMENSETNING

Medlemmer og varamedlemmer i Representantskapet i 2018:

Kommune	Medlem	Vara
Aukra	Riksfjord, Bernhard	Kjøll jr., Helge
Eide	Dyrhaug, Birgit	Egge, Merete Kristin
Fræna	Malmedal, Aud Solveig P	Farstad, Henry Ståle
Gjemnes	Sjømæling, Knut	Høgset, Heidi
Midsund	Gangstad, Odd Helge	Godø, Frits Inge
Molde	Lien, Frank Rykhus, Sidsel Pauline	Nistad, Trude Skår, Inger Paula Næss
Nesset	Hurlen, Rolf Jonas	Morewood, Edmund
Rauma	Søvik, Janne	Moltubakk, Marit
Sunndal	Furre, Hilde	Aarflot, Turid
Vestnes	Fiksdal, Anne Marie	Bergdal, Aud Marie



Leder av representantskapet,
Frank Lien.

Representantskapet hadde 2 møter i 2018



Styreleder Randi Bergundhaugen .

1.5 STYRETS SAMMENSETNING I 2018

Rolle	Navn	Kommune
Styreleder	Bergundhaugen, Randi	Vestnes
Nestleder	Roseth , Svein A.	Nesset
Styremedlem	Tennøy , Britt Janne	Molde
Styremedlem	Hagseth , Lars	Midsund
Styremedlem	Henåli , Ingunn Svelle	Rauma
Styremedlem	Schølberg, Jan Karstein	Gjemnes
Styremedlem	Farstad , Hanna Sofie D.	Fræna
Styremedlem	Orvik , Ingunn H.	Ansatt repr.
Vara	Westad, Gunhild	Ansatt repr.
1.vara	Hundseth, Tove	Sunndal
2.vara	Rindarøy, Katrine	Aukra
3.vara	Risvik, Edith Øyen	Eide

Sekretær: Ingrid Horsgård, daglig leder

Vara for sekretær: Anita S. Fjørtoft, nestleder

Det har vært avholdt 6 styremøter i 2018.



Fylkesmannen fører tilsyn med kommunene, og arrangerte fagdag med gjennomgang av den nye Fagveileder for kommunenes krisesentertilbud.

1.6 INTERNKONTROLL

Følger Kriesesenterloven §8 Internkontroll: «Kommunen skal føre internkontroll for å sikre at dei verksemdene og tenestene som utgjer krisesentertilbodet, utfører utfører oppgåvene sine i samvar med krav fastsette i lov eller forskrift. Kommunen må kunne gjere greie for korleis ein oppfyller denne plikta».

1.7 LIKESTILLING

Alle norske kommuner skal fremme likestilling og hindre diskriminering i tråd med bestemmelsene i Likestillingsloven.

Dette gjelder også for vårt IKS.

2 Økonomi

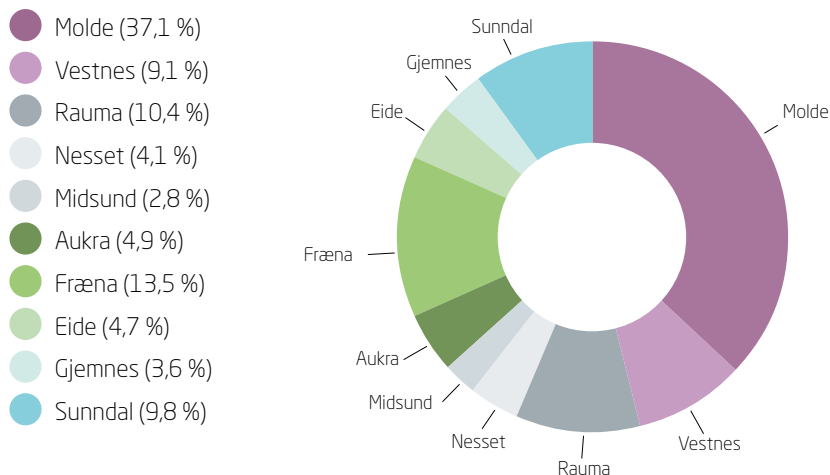
2.1 FINANSIERING

Driften av Kriesesenteret blir finansiert med tilskudd fra våre 10 eierkommuner. Kommunene yter økonomisk støtte til senteret fordelt etter antall innbyggere i den enkelte kommune. Kriesesenteret dekker et omland på ca. 72.000 innbyggere. Kommunen forde- ler kostnader til drift av senteret, fordelt etter antall innbyggere i den enkelte kommune.

2.2 EIERNES ANSVAR

Eierkommunene hefter ubegrenset for selskapets disposisjoner og gjeld i samme forhold som det antall innbyggere de har innenfor sine områder ved siste årsskifte. Pr. 01.01.2018 hefter eierkommunene som følger:

Finansiering - fordelt på kommunene



Kjelde: SSB

2.3 REVISJON

Krisesenteret for Molde og omegn IKS har avtale om revisjon med Møre og Romsdal Revisjon IKS.

2.4 GAVER

Krisesenteret har også i 2018 vært den heldige mottaker av gaver og pengestøtte fra gode givere og viktige støttespillere. Flere velferdsklubber i ulike organisasjoner og bedrifter har gitt til vårt formål, vi har mottatt pengegave til juleklær, julegaver og julefeiring for brukerne fra Loge Veøy, julegaver fra privatpersoner, minnegaver og bursdagsgaver.

I år ønsker vi å rette en stor og spesiell takk til Linda Thoresen og hennes støttespillere i «Hold Mitt Hjerte» Rauma. Linda tok initiativ til en fantastisk artist-dugnad i Rauma kulturhus 11.november. Alle vi som var til stede fikk en kveld vi sent vil glemme! Her var det artister av ypperste klasse innenfor mange ulike kategorier, som ønsket å gi et bidrag til barn og unge på krisesenteret. Gjennom en fantastisk kveld ble vi presentert for sterke tekster, vakker sang og musikk av enkeltpersoner og grupper, imponerende dans, revy-innslag med både skjemt og alvor og en atmosfære som bugnet av kjærlighet, inderlighet, omtanke, engasjement, raushet og godhet for andre!

I tillegg fikk vi denne kvelden overrakt pengegaver fra elevene ved Måndalen ungdomsskole (Operasjon dagsverk), Rauma kommune og Sparebank1.

En annen del av denne fantastiske dugnaden, var kunst-auksjonen. Her var det flere lokale kunstnere som hadde levert inn flotte kunstverk, og ved auksjonens slutt gikk også disse pengene inn i total-beløpet på fantastiske 77 000 som ble innsamlet gjennom denne unike artist-dugnaden.

Alle bidrag er med på å kunne gi familiene, og spesielt barn og unge nye muligheter, gode og nye opplevelser og ulike aktiviteter i en ellers krevende periode i livet. Vi er svært takknemlige for alle små og store bidrag, og takker alle dere gode givere for om tanken dere viser!



Fra artist-dugnad «Hold Mitt Hjerte»



Gave fra Måndalen skole i forbindelse med Operasjon dagsverk.



Lyst og stort pause og møterom.



Flotte kontor i nye lokaler.

3 Ansatte

3.1 ANSATTE

Krisesenteret arbeider kunnskapsbasert med støtte fra nyere forskning innen traume-forståelse. Det legges spesielt vekt på stabiliserende tiltak i arbeidet med brukerne. Forskning viser at samtaler om traumatiske opplevelser kan føre til gjenopplevelser og retraumatisering dersom vedkommende ikke er tilstrekkelig stabilisert. Vårt mål er derfor å stabilisere brukeren for å kunne øke personens evne til å regulere eget symptomtrykk og håndtere egen situasjon.

Kartlegging, veiledning i traumeforståelse og egenprosess skjer på dagtid – og videreføres med traumebevisst miljøarbeid/miljøterapi i døgnavdelingen.

Personalet på Krisesenteret er vår viktigste ressurs, og det er viktig å sørge for best mulig ivaretagelse av denne ressursen. Arbeid med familier som har vært utsatt for vold i nære relasjoner kan til tider være svært krevende og belastende, og det stiller strenge krav til den enkelte ansattes kompetanse. Kompetanse er et sammensatt begrep, som består av de samlede kunnskaper, ferdigheter, holdninger og evner som må benyttes for å kunne utføre jobben på en kvalitativ god måte. Det vil si at vi vektlegger alle disse faktorene ved ansettelse, kursing, skoling og videreutdanning av personalet.

Våre brukere har sammensatte og ulike behov, og det medfører behov for oss til å ha ansatte med ulike fagkompetanse. Med ei personalgruppe med flerfaglighet og spisskompetanse innenfor flere og ulike fag oppnår vi høy profesjonalitet som vi anser som svært viktig både i forhold til den enkelte bruker og våre eierkommuner. Vi ser også at flerfaglighet er svært viktig i forhold til kvalitetssikring av det arbeidet som gjøres, og at den enkelte ansatte har stor nytte av å diskutere ulike problemstillinger og forslag til løsninger i et fagmiljø med ulike kompetanse.

I vår arbeidshverdag må det også gis rom for følelser som avmakt, frustrasjon, fortvilelse, redsel, usikkerhet, sorg, glede etc. Dette tenker vi at vi gjør best gjennom å jobbe for å ha en bedriftskultur som prioriterer åpenhet, samarbeid på tvers av kompetanse, stilling og fag, og stor grad av medarbeiderskap. Vi søker å gi ansatte handlingsrom og handlingskompetanse gjennom tilbud om skoling, etablering av nettverk, tilegnelse av ulike metoder, samarbeidsformer og annet som har betydning for vårt arbeid og vår profesjonalitet.

I 2018 var vi 18 ansatte i 12,9 årsverk.

3.2 ARBEIDSMILJØ

Arbeidsmiljøet i bedriften/organisasjonen regnes som godt.

Bedriften har utarbeidet egne etiske retningslinjer. Ansatte med profesjonsutdanning følger også etiske retningslinjer knyttet til denne. Som et viktig ledd i arbeidet med og for ansatte har vi avtale om Inkluderende Arbeidsliv, samt at vi er tilknyttet bedriftshelsetjeneste. Krisesenteret er også medlem i KS-bedrift.

Sykefraværet i 2018 var på 15,3 %. Korttidsfraværet var på 4,4 % og langtidsfraværet på 10,9 %. Med så vidt liten arbeidsstokk på 13 årsverk, gir det store utslag i prosent dersom en ansatt blir 100% langtidssykemeldt. Sykemeldte følges tett opp, i tråd med bedriftens IA-avtale, og en kan ikke se at langtidsfraværet i 2018 har noen tydelig sammenheng med arbeidssituasjonen. Styret, ledelse og tillitsvalgte har imidlertid stort fokus på størst mulig grad av tilstedeværelse, og har dette jevnlig som tema på styremøtene.

Viktige tiltak i denne sammenheng er faste team- og personalmøter hver 14. dag, samt veiledning med ekstern veileder, kollegaveiledning og «kort vei» mellom ansatte og ledelse.

I 2018 var det ingen HMS-avvik med personskade. I 2018 var det ingen HMS-avvik med personskade. >>

3.3 PERSONALMØTER OG VEILEDNING FOR ANSATTE

3.3.1 Personalmøter/team-møter

For å kunne kvalitetssikre vårt arbeid med brukerne har vi sett et økende behov for tettere samarbeid mellom veiledere, miljøarbeidere og ledelse. I vårt arbeid med sårbare, volds- og trusselutsatte barn og voksne er det svært viktig med god informasjonsflyt, felles forståelse og kunnskap. Her stilles det spesielle krav til alle ansatte både når det gjelder kartlegging og observasjon, planlegging, samarbeid, samhandling internt og eksternt, konsekvensutredning, iverksetting av tiltak, valg av ressursbruk etc. Med dette som bakgrunn har vi team-møter, hver 14. dag, med møteplikt for alle ansatte. Her informeres det om dagens beboere/dagbrukere, situasjon og trusselbilde, endringer fra siste møte og planer framover. Her fordeles også ansvar og arbeidsoppgaver fram til neste team-møte.

3.3.2 Veiledning

I 2018 har vi benyttet ekstern veileder, Audhild Mork. Fokus har vært å øke den enkelte ansattes, og teamets kompetanse; ved å lære mer om Løsningsfokusert tilnærming (LØFT), og hvordan bruke dette verktøyet i egen-prosess og i arbeid med brukerne.



Veileder Audhild Mork

4 Taushetsplikt, opplysningsplikt og avvergeplikt

4.1 TAUSHETSPLIKT

Alle ansatte, samt de som yter tjenester for oss er underlagt taushetsplikt etter Forvaltningsloven §§ 13 til 13 e, jf Krisesenterlova §5. Våre brukere skriver også under egen taushetserklæring.

4.2 OPPLYSNINGSPLIKT TIL BARNEVERNEN

Krisesenterlova § 6 Opplysninger til barneverntenesta: «Alle som utfører teneste eller arbeid etter denne lova, skal i utføringa av arbeidet vere merksame på forhold som kan føre til tiltak frå barneverntenesta.

Utan hinder av teieplikta skal alle som utfører teneste eller arbeid etter denne lova av eiga tiltak gi opplysningar til barneverntenesta i kommunen når det er grunn til å tru at eit barn blir mishandla i heimen eller det ligg føre andre former for alvorleg omsorgssvikt, jf. Barnevernloven § 4-10, § 4-11 og § 4-12. Det same gjeld når eit barn har vist vedvarande alvorlege åtferdsvanskar, jf. Barnevernloven § 4-24.

Barnevernloven § 6-4 andre ledd tredje og fjerde punktum gjeld tilsvarande.»

Krisesenteret for Molde og omegn IKS informerer alle brukerne om opplysningsplikten vi har og de må skrive under på at de har fått denne informasjonen.

4.3 AVVERGEPLIKT

«Avverge» vil si å forhindre en eventuell framtidig straffbar handling. Du har ikke plikt til å melde fra om straffbare handlinger som allerede er utført. Avvergeplikten gjelder generelt, der du vet med sikkerhet – eller anser det som mest sannsynlig – at en person vil foreta seksuelle overgrep, påføre noen alvorlig skade (inkludert alvorlig psykisk mishandling) eller ta livet av et annet menneske, jf. Straffeloven § 196 Det finnes også en mer spesiell form for avvergeplikt som omhandler mistanke om snarlig kjønnslemlestelse av jenter og kvinner, jf. Straffeloven § 284.

Ved avvergeplikt kan du straffedømmes for å unnlate å varsle til politiet.

Avvergeplikten er en personlig plikt. Det er ikke nok å «ha meldt fra» til for eksempel overordnede eller annen instans dersom disse ikke gjør tilstrekkelig for å avverge forbrytelsene.

5 Intern opplæring, kompetanseheving og samarbeidsmøter

5.1 INTERN OPPLÆRING OG KOMPETANSEHEVING

I 2018 deltok ansatte på følgende kompetansegivende kurs/seminar/informasjonsmøter:

- **Kompetansehevingsprogrammet** i regi av RVTS, fordelt over flere samlinger, der det var spesielt fokus på: «Arbeid med traumatiserte flyktninger og innvandrere», «Om å forstå vold og overgrep mot barn, mellom barn, og mellom barn og voksne», «Menn og gutter som blir utsatt for vold og/eller seksuelle overgrep». En av dagene var avsatt til ulike workshops, og siste samling hadde fokus på «Veien videre.»
- **Funksjonssirkelen** – helhetlig behandling av familier med kompleks problematikk
- **Relasjonskompetanse**
- **HLR, hjerte-lungeredning**
- **Krisesenterkonferansen**, nasjonal konferanse for alle landets krisesentre i regi av RVTS-sør. Tema for årets konferanse: «Traumer og traumearbeid på krisesentre.»
- **Regional nettverkskonferanse**, for alle krisesentrene i Møre og Romsdal og Trøndelag, i regi av RVTS-Midt. Som et ledd i økning av kunnskap og kompetanse på sikkerhet og risikovurdering innen voldsarbeid, var tema for årets samling: «Opplæring i bruk av SARA-V3». Dette er et grundig og omfattende verktøy for risikovurdering av partnervold.
- **Ledersamling**, for lederne ved alle krisesentrene i region Midt. Tema: «UDI og nye regler», «Mulig avvisning av brukere som man ikke har relevant og/eller hensiktsmessig tilbud til», «Journalføring, arkivering og nye personvernregler fra 1.juli.»
- **Fylkesmannen-fagdag mot vold i nære relasjoner**, med følgende tema:
«Opptrappingsplan mot vold og overgrep», «Ny fagveileder for kommunenes krisesentertilbud», «Arbeid med kommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner»,
«Informasjon fra Støttesenteret for kriminalitetsutsatte», «Fylkesmannens rolle i forhold til krisesenterloven».
- **Fagdag i Vestnes kommune**: «Familien i hardt vær, - rus i et familieperspektiv».

5.2 SAMARBEIDSMØTER

Krisesenteret deltar jevnlig i samarbeidsmøter med ulike nasjonale, regionale, fylkeskommunale, kommunale, private og frivillige tjenester og organisasjoner. Dette kan være i forhold til brukere, ansatte, ulike tema, nytt bygg etc.

De fleste samarbeidsmøtene gjelder brukerne våre, og da varierer det selvsagt hvem vi møter og hvor ofte, men det er gjennomsnittlig flere møter pr. uke.

Det regionale samarbeidet har blitt stadig sterkere og viktigere inn i vårt fagfelt, og vi ser stor nytte av å delta på møter, kurs, konferanser og nettverkssamlinger i regi av Fylkesmannen og RVTS-Midt.

Arbeidet med gjennomføringen av Kompetansehevingsprogrammet har medført flere samarbeidsmøter i prosjektgruppa for handlingsplanen. I denne gjennomføringen ble det også inngått et svært viktig samarbeid med Høgskolen i Molde. Dette samarbeidet har tilført kommunene/prosjektgruppa viktig og nyttig kompetanse i videre planlegging av fortsatt kompetanseheving, som er prioritert tiltak i handlingsplanen.

Det viser seg også at vår kompetanse som et ressurscenter i arbeid med vold i nære relasjoner blir stadig mer etterspurt både lokalt, regionalt og nasjonalt.

Det har vært viktig for oss å informere om vårt arbeid/tilbud i vårt nye krisesenter som er tilpasset ulike lovkrav og er svært funksjonelt for både brukere og ansatte. Dette har medført flere besøk av ulike tjenester i eierkommunene, samt andre kommuner og krisesentre som ser til vår kant i planleggingen av nye senter i sine kommuner.

6 Samarbeidspartnere

For å kunne gi våre brukere best mulig hjelp er det viktig med samarbeid på tvers av tjenester og fag, og vi jobber derfor aktivt for å oppnå gode samarbeidsrutiner med aktuelle tjenester både lokalt, regionalt og nasjonalt. I dette arbeidet er inngåelse av formelle samarbeidsavtaler et viktig verktøy.

6.1 NAV

Nav er en viktig tjeneste for flere av våre brukere. Brukerne har ofte sammensatte hjelpebehov, eksempelvis økonomi, arbeid, utdanning, helse og bolig.

Vi benytter oss også i utstrakt grad av samarbeidsmøter og ansvarsgrupper i arbeidet med våre brukere, og her er Nav ofte deltakende.

6.2 BARNEVERNTJENESTEN

Barneverntjenesten er en tjeneste som vi også samarbeider tett med i mange av våre saker.

Enkelte ganger er barnevernet allerede «inne» i familien før brukerne tar kontakt med oss, mens andre ganger tas det kontakt etter at de har kommet til oss. Vi opplever barnevernet som en viktig samarbeidspartner i vårt arbeid med å gi familiene og barna den hjelpen de både trenger og har krav på. Krisesenteret er jo et sted der barnevernet vet at både barn og voksne blir ivaretatt, og vi blir derfor i flere saker brukt som en viktig støttespiller for barnevernet, i deres arbeid med å kartlegge familiens hjelpebehov, skader som følge av vold, problemer/begrensninger, ressurser etc.

Ofte er det enkle grep og tiltak som skal til for at barna skal få et bedre liv og en tryggere hverdag, og her er barnevernet vår viktigste samarbeidspartner. Viser for øvrig til krisesenterets opplysningsplikt til barnevernet, se pkt. 4.2.

Det er etablert egen interkommunal barnevernsvakt-tjenestene i vår region. Alle våre eierkommuner bortsett fra Fræna kommune er med i dette samarbeidet. Fræna kommune har egen barnevernsvakt-tjeneste.

6.3 FAMILIEVERNKONTORET

Familievernnet er et tilbud til mennesker med ulike typer samlivs- og relasjonsproblemer. Par og familier med samlivsproblemer eller høyt konfliktnivå etter brudd har behov for rask hjelp av høy kvalitet uavhengig av bosted. Familievernkontoret skal ha et tilbud av høy kvalitet for personer utsatt for vold i nære relasjoner. Tilbudet er gratis, og det er ikke nødvendig med henvisning. Både enkeltpersoner, par og familier kan ta kontakt. Familievernkontoret foretar de fleste meklingsene ved samlivsbrudd og foreldrekonflikter, alle par med barn under 16 år må gjennomføre meklings ved samlivsbrudd. Familievernkontoret i Molde gir også tilbud om: sinnemestringskurs og individuell sinnemestringsveiledning for foreldre. Fra littsint.no kan det lastes ned en gratis E-bok «Foreldreveileder i sinnemestring». Målet med hjemmesiden littsint.no og E-boken er å nå ut med psykologisk kunnskap og metode til foreldre, som et verktøy til å hjelpe seg selv med å skape en tryggere og mer forutsigbar hverdag for barna.

6.4 POLITIET

Politiets innsats er helt avgjørende for å lykkes i arbeidet for å forebygge og bekjempe vold i nære relasjoner. Politiets oppgave er å forebygge, beskytte, etterforske og iverksette saker som omhandler vold i nære relasjoner. Politiets arbeid, slik som beskrevet

over, vil i seg selv ha en forebyggende effekt. Politiet har tatt i bruk et nytt risikovurderingsverktøy Spousal Assault Risk Assessment - SARA. Verktøyet er et rent forebyggende tiltak som har som mål å identifisere høyrisikosakene, og igangsette tiltak. På denne måten vil politiets forebyggende innsats bli satt i system. Politiet kan bidra med beskyttelsestiltak for voldsutsatte: Mobil voldsalarm, besøksforbud, kontaktforbud ved dom, omvendt voldsalarm ved dom, adressesperre, kode 6 og 7, samt bistå ved relokaliseringer.

Politiet har mulighet til å fremme saker ved offentlig påtale. Dette betyr at saker som politiet arbeider med, blir etterforsket uavhengig av anmeldelse fra den fornærmede part. For oss har politiet blitt en stadig viktigere samarbeidspartner og begge er vi avhengig av et godt og tett samarbeid for å kunne yte felles brukere best mulig hjelp. For å styrke dette viktige samarbeidet og øke politiets kunnskap om krisesentrenes tilbud/arbeid har vi også valgt å ta inn politistudenter etter forespørsel fra politihøgskolen.

6.5 ADVOKAT/ JURIDISK BISTAND

Krisesenteret har et utstrakt og godt samarbeid med flere advokatkontor for å kunne gi våre brukere og ansatte nødvendig juridisk bistand. Krisesentrene i Norge mottar tilskudd gjennom Justis- og beredskapsdepartementet gjennom ordningen «Tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak». Dette tilskuddet er utrolig viktig, og utgjør en vesentlig kvalitetssikring av vårt tilbud og arbeid. Mange av våre brukere er svært sårbare, og står ofte alene og uten midler i en situasjon der juridisk bistand er avgjørende for å få ivaretatt den enkeltes rettigheter og forpliktelser etter ulikt lovverk. Det er viktig at de som er utsatt for vold, og kontakter oss for bistand, får riktig veiledning og hjelp også gjennom at ulikt lovverk blir hensyntatt og fulgt. Dette gjelder blant annet det strafferettslige, det barnevernrettslige, det familierettslige og det helserettslige.

6.6 ØVRIGE SAMARBEIDSPARTNERE

For øvrig er våre viktigste samarbeidspartnere: Rus- og psykiatritjeneste, flyktningetjeneste, fastlege, legevakt, helsestasjon og skolehelsetjeneste, hjemmebasert omsorg, skole, barnehager, Statens barnehus, Senter mot incest og seksuelle overgrep, andre krisesenter.

Regionalt har vi et godt og utstrakt samarbeid med Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS-Midt), i Trondheim, samt med Statens Barnehus i Ålesund. Nasjonalt samarbeider vi med barne- ungdoms og familiedirektoratet (Bufdir), UDI, NKVTS, Alternativ til vold ATV) og ulike departement.



Kjekt med besøk fra andre krisesenter.

7 Forebyggende arbeid/ utadrettet virksomhet

7.1 VÅRT TILBUD OM PRAKSISPLASS OG HOSPITERING FOR ULIKE STUDIER

Vi ser det som svært viktig at de ulike utdanningstilbudene får mulighet til å tilegne seg kompetanse innenfor vårt fagfelt. Etter forespørsel fra de ulike høyskolene tilbyr vi derfor praksisplass for et visst antall studenter pr. år, samt hospiteringsplasser. Dette er en fin måte å spre informasjon og kunnskap om vårt arbeid og tilbud ut til studenter innenfor helse, barnevern og politi.

I 2018 hadde vi politistudent og vernepleie-student.



Vernepleiestudent

7.2 INFORMASJON

Sosiale medier er etter hvert blitt en svært viktig arena for formidling av informasjon. Vi både søker og sprer informasjon gjennom internett. Det er viktig for oss å ha en hjemmeside som er oppdatert og lett tilgjengelig, samtidig som vi også har opprettet egen Facebook-side, der vi legger ut og deler fagstoff og aktualiteter.

I tillegg er vi opptatt av å spre informasjon om vårt tilbud ved å legge ut våre brosjyrer i alle eierkommunene våre.

7.2.1 Barnehager og skoler

Vi har sett det som et viktig satsingsområde å informere barn og unge om vold i nære relasjoner.

Vi er derfor ute i barnehager, grunnskoler og videregående med informasjon om vårt tilbud og arbeid. Her har informasjonen rettet seg både mot barn/unge og ansatte.

7.2.2 Flyktningetjenester og asylmottak

Som tidligere år, har vi også i 2018 deltatt i kommunenes Introduksjonsprogram. Her informerer vi om vold i nære relasjoner, konsekvenser av vold, krisesenterets tilbud, nors lov, etc.

7.2.3 Ulike lag/foreninger og organisasjoner

Det har i 2018 vært mange henvendelser fra ulike lag og organisasjoner som ønsker informasjon om Krisesenteret. Vi har også hatt besøk og informasjonsmøter med ulike politiske komiteer og parti i året som har gått. Skal vi oppnå kommunenes visjon om nulltoleranse for vold i nære relasjoner, er det også svært viktig å nå ut til frivillige lag og organisasjoner.



Samarbeid med øvrige tjenester i våre eierkommuner er viktig. Her er det informasjon og underskrift av samarbeidsavtale.



8 Prosjekt

8.1. UTVIKLINGSPROSJEKT FOR Å STYRKE TILBUDET TIL VOLDSUTSATTE MED TILLEGGSPROBLEMATIKK

NOVAs evaluering av kommunenes implementering av Kriesesenterloven (NOVA rapport nr. 19/14) viser at voldsutsatte personer med tilleggspublisitet knyttet til rus, psykiatri eller funksjonsnedsettelse ikke får et godt nok kriesesentertilbud i henhold til kriesesenterloven. Bufdir har derfor fått i oppdrag å sette i gang utviklingsprosjekt for å vikle og prøve ut modeller for samarbeid mellom kriesesenteret og aktuelle tjenester i hjelpeapparatet/kommunen, og utvikle anbefalinger for å styrke kriesesentertilbudet til målgruppene på landsbasis.

Molde kommune/Kriesesenteret for Molde og omegn IKS ble i 2016 valgt som ett av tre utprøvningssteder i prosjektet. Dette passet godt med at våre eierkommuner har bygd et kriesesenter som har egnede lokaliteter til å kunne tilby disse brukergruppene et tilgjengelig og tilrettelagt tilbud. Med universell utforming og 2 adskilte bo-enheter kan vi gi brukerne et botilbud som er adskilt fra avdelingene, men som samtidig ligger tilknyttet disse. Vårt nye senter er også svært sikkert, og ivaretar alle kravene i «Forskrift om krav til fysisk sikring av lokale i kriesesentertilbudet».

En viktig del av dette utprøvningsprosjektet har vært å få på plass formelle samarbeidsavtaler mellom Kriesesenteret og aktuelle samarbeidende tjenester. Gjennom dette arbeidet har ulike tjenester fått viktig informasjon og kunnskap om kriesesenteret sitt tilbud og arbeid, samtidig som vi har fått nyttig informasjon fra våre samarbeidspartnere.

Gjennom samarbeidsavtalene vet vi hva vi kan forvente av hverandre, og hvordan vi best mulig skal samarbeide og samhandle for å få et samordnet tjenestetilbud i kommunen og regionen.

Etter hvert har Bufdir utvidet prosjektet til å innbefatte flere kriesesenter. Kriesesenteret for Molde og omegn IKS er fortsatt med i prosjektet, og har i 2018 fortsatt arbeidet med å inkludere våre øvrige eierkommuner inn i prosjektet.

Vi har også gjennomført en omfattende ROS-analyse, noe som har medført et økt fokus på skilting, brannrutiner og assistert evakuering for beboere med funksjonsnedsettelse. Vi har i den forbindelse gått til innkjøp av brann- redningsteppe, pute-vibrator for brannvarsling til hørselshemmede, samt montert opp nye taktile informasjons- skilt med blindeskrift i hver etasje.

8.2. KOMMUNAL HANDLINGSPLAN MOT VOLD I NÆRE RELASJONER

Få av kommunene i vår region hadde utarbeidet en handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Med dette som bakgrunn gav kriesesenterets representantskap oppdraget med å utarbeide en felles plan for vår region til kriesesenteret i samarbeid med eierkommunene.

Høsten 2017 kunne alle våre eierkommuner legge fram godkjent handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Underveis har det vært stort fokus på samarbeid og delingskultur, og dette har nok vært utslagsgivende for at planen er 90 % regional og 10 % lokal. Det vil si at alle kommunene har samme plan bortsett fra sin egen 10 % lokale tilpasning etter ulike behov i den enkelte kommune.

Planen skal være «et levende dokument» som får en faktisk verdi for kommunene som skal bistå og hjelpe voldsutsatt, voldsutøver og eventuelle andre berørte parter. Vi har brukt tid på planprosessen slik at kommunene skulle få tilstrekkelig tid til å arbeide med kartlegging og forankring av prosjektet i egen kommune.

Kommunene er nå godt i gang med å gjennomføre de ulike tiltakene i planen. Det er

disse tiltakene som også skal sørge for at dette blir en levende plan, som gjør at den enkelte kommune, tjeneste, ansatt og innbygger erfarer at vi går fra tanke til handling, og på den måten viser at vi jobber sammen for å oppfylle vår felles visjon om «Nulltoleranse for vold i nære relasjoner».

8.3. SAMARBEIDSAVTALER

Et av tiltakene i handlingsplanen er å «Utarbeide formell samarbeidsavtale med Kriesenteret og formelle samarbeidsrutiner internt i kommunen».

En viktig del av å styrke tilbudet til voldsutsatte med tilleggsproblematikk har vært å inngå formelle samarbeidsavtaler med aktuelle tjenester og instanser.

8.4. KOMPETANSEHEVINGSPROGRAM

Med bakgrunn i kommunenes utarbeidelse av kommunal Handlingsplan mot vold i nære relasjoner, og som et eget tiltak i handlingsplanen, har eierkommunene, RVTS-Midt, kriesenteret og Høgskolen utarbeidet et kompetansehevingsprogram om arbeid med vold, overgrep og traumer i et kommuneperspektiv.

Programmet gikk over 7 dager fordelt over 3 semester, der ulike fagpersoner i regionen og fra RVTS Midt bidro med et bredt spekter av kompetanse knyttet opp til temaet vold i nære relasjoner. Målet er å bygge opp en felles forståelsesramme som gir økt handlingskompetanse i kommunene og regionen.

I tråd med handlingsplanen hadde programmet fokus på voldens mange fasetter i et livsløpsperspektiv. Kompetanseprogrammet gav kommunene en unik mulighet til økt handlingskompetanse, og ble avsluttet med temaet «Veien videre» 8. november på Høgskolen i Molde.



«Med fokus på traumer» i kommunenes kompetansehevingsprogram, i regi av RVTS-Midt

8.5 UNDERVISNING OG INFORMASJON TIL 6. OG 9. KLASSE

Kriesenteret har utarbeidet undervisningsprogram for 6. og 9. trinnet i grunnskolene i vår region. Dette arbeidet har også blitt prioritert ut til kommunene i 2018, og ble finansiert bl.a. av midler fra departementet. De fleste ungdomsskolene i våre eierkommunene har takket ja til dette tilbudet om undervisning om vold i nære relasjoner, og på denne måten har vi nådd ut med viktig informasjon, som en viktig del av vårt forebyggende arbeid.

Undervisningspakken har som formål å:

- Forebygge, avdekke og begrense vold i nære relasjoner hos barn og unge.
- Gi barn og unge økt handlingskompetanse gjennom økt kunnskap, grensesetting, og gjøre dem bedre i stand til å si ifra til noen dersom de blir utsatt for vold eller overgrep, eller de kjenner noen som blir utsatt.
- Informere om hvor de kan søke hjelp, og gi kunnskap om normale reaksjoner.

Skolen er den arenaen utenfor hjemmet hvor barn og unge tilbringer størstedelen av hverdagen sin, og vi mener at skolen er en viktig arena for å avdekke og forebygge vold i nære relasjoner. Forskning viser at dersom elever skal få nulltoleranse i forhold til vold, må de få økt kompetanse om dette temaet.

Regjeringens handlingsplan «Vendepunkt» vektlegger at skolene skal bruke sosial kompetanse i undervisningen, slik at elevene skal bli i stand til å ta ansvar for sine handlinger. Å undervise elever om vold i nære relasjoner, gir barn og unge en mulighet til å si ifra. Slik kan undervisningen fungere som en døråpner og avdekke hvem som er utsatt for vold, noe som igjen kan medvirke til at vold og overgrep blir avdekket og stoppet. Kompetanse om vold har også betydning for holdninger, evne til å sette grenser for andres handlinger, og økt mot til å motstå press.



To av våre ansatte, Gunhild og Isabel er ansvarlige for undervisning om vold i nære relasjoner som kriesenteret tilbyr alle 6. og 9. klasser i vår region.

9 Våre lokaler

Vi har nå et Kriesenter som er skreddersydd for brukernes/våre behov, og de ulike krav som stilles gjennom ulikt lov – og regelverk. Våre nye lokaler kan på en god og funksjonell måte ivareta pålagt sikkerhet, tilgjengelighet, personvern, likeverdig tilbud for kvinner, menn og barn, lekemuligheter og alt det som er viktig for både brukere og ansatte. Med dette nye bygget gis vi muligheten til å nå vår visjon: «Kriesenteret for Molde og omegn – din trygghet». Tryggheten skal gjelde både for de voldsutsatte, og den skal gjelde for våre samarbeidspartnere. Bygget skal ha så god sikkerhet at alle brukere og ansatte kan føle seg trygge og personalet skal samlet ha kompetanse som gjør at både voldsutsatte og samarbeidspartnere føler seg trygg på at vårt tjenestetilbud har den profesjonaliteten, kvaliteten og handlekraften som kreves.

Det nye bygget har 4 etasjer, og eies av Molde Eiendom KF. Molde kommune leier størstedelen av 1.etasje, mens Kriesenteret leier resten av bygget. Vår del i 1.etasje inneholder garderobe, trimrom, vaskerom og lager. I 2. etasje er Kriesenterets hovedinngang, med sikkerhets-sluse og tilhørende vakt-rom, vestibyle, 2 samtalerom, grovgarderobe, varemottak, sportsbod, garasje og administrasjons – og kontorfløy.

Kriesenterets største beboer-avdeling ligger i 3.etasje. Denne inneholder 7 bo-enheter, der den ene bo-enheten ligger adskilt fra de øvrige, slik at det blir mulig å gi et bo-tilbud som, ved behov, er «skjermet» fra de andre. I denne etasjen er det felles stue og kjøkken, lekerom for små barn, ungdomsrom og «herjerom» med klatrevegg, tjukkas og puter. Denne etasjen har også en stor veranda. I 4.etasje har vi den minste beboer-avdelingen. Her er det 3 bo-enheter, der den ene er adskilt som i 3.etasje. Denne avdelingen har også felles stue og kjøkken, samt eget vaskerom. Vi har også en stor tak-terrasse i 4.etasje, og denne vil bli spesielt god å ha for voksne og barn som har et strengt sikkerhets-regime på grunn av høgt trussel-nivå, og derfor ikke kan bevege seg fritt ute.

Ellers har vi et relativt stort ute-område som er inngjerdet, og port som til enhver tid skal være låst. Her er det leikehytte, sandkasse, dissestativ og utemøbler som gjør dette til en god uteplass for liten og stor.

Vi er utrolig takknemlige for endelig å være i lokaler som er funksjonelle, og som vi selv har fått muligheten til å være med på å utforme i forhold til våre behov!

Det har ikke vært fremleie av Kriesenterets lokaler i 2018.



Vestibyle

10 Vårt tilbud

10.1 TILBUD TIL BRUKERNE OG VÅRE SAMARBEIDSPARTNERE

Lov om kommunale krisesentertilbud (krisesenterlova) pålegger alle kommuner å være tilknyttet et krisesentertilbud.

1.januar 2010 trådte Lov om kommunale krisesentertilbud (krisesenterlova) i kraft. Loven pålegger alle kommuner å være tilknyttet et krisesentertilbud. Kommunene skal sørge for et godt og helhetlig tilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. De siste årene ser vi også et stadig større behov for å gi tilbud om par-samtaler, da volden ofte blir utøvd fra begge parter.

Ved å være et lavterskeltilbud som er åpent hele døgnet hele året, med en personalgruppe med høy faglig kompetanse har Krisesenteret en unik mulighet til å kunne bidra til et helhetlig tilbud.

Volden har mange fasetter, og kan føre til alvorlige og sammensatte konsekvenser for både utsatte og utøvere. Dette stiller spesielle krav til oss som ansatte og vårt arbeid med den enkelte bruker/familie. For at vi på best mulig måte skal kunne kvalitetssikre arbeidet som gjøres, er kvaliteten på vårt kartleggings- og observasjonsarbeid spesielt viktig. Samtidig med dette skal brukernes medvirkning i tiltak- og gjennomføringsfasen ivaretas ut ifra den enkeltes forutsetninger og ressurser.

Våre brukere er i en krisesituasjon når de kontakter oss. Vi arbeider kunnskapsbasert, med støtte fra forskning innen krise – og traumefeltet. Det legges spesielt vekt på stabiliserende tiltak i det daglige arbeidet med brukerne.

Dette for blant annet å kunne øke personens evne til å regulere eget symptomtrykk og håndtere egen situasjon.

For å få gode løsninger for våre brukere er det av stor betydning at vi har et godt samarbeid med det øvrige hjelpeapparatet. Vi ser det som viktig at våre brukere knyttes opp mot hjelpeapparatet i egen hjemkommune i en tidlig fase i vårt arbeid, med tanke på eventuell videre oppfølging.

Vi gir i tillegg tilbud til alle våre eierkommuner om muligheten til kriseplassering av barn alene hos oss, etter avtale med barnevern eller politi. Ekstrakostnadene dette medfører skal dekkes av den kommunen som benytter tilbudet. Etter at Krisesenteret ble lovpålagt og et kommunalt ansvar, er vi nå en del av det offentlige hjelpeapparatet.

Vårt tilbud kan i korte trekk beskrives med følgende stikkord:

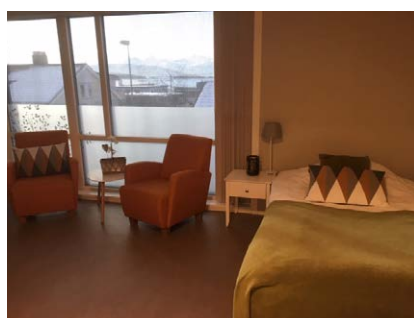
- Botilbud for kvinner, menn og deres barn
- Samtaler/veiledning
- Tilbud til barn/unge ved vår barne-og ungdomsarbeider
- Telefontilbud med rådgivning
- Kriseplassering av barn etter avtale med politi eller barneverntjeneste
- Samarbeid med det øvrige offentlige hjelpeapparatet
- Reetablering og oppfølging etter utflytting dersom det er ønskelig
- Utadrettet virksomhet i form av opplæring/informasjon/media

10.2 VOKSNE OG BARN SOM BENYTTET VÅRT TILBUD

Vold i nære relasjoner medfører noen særlige utfordringer. De som er berørt av volden er betydningsfulle i hverandres liv. De har felles historie og er ofte avhengige av hverandre. Et særtrekk ved vold i nære relasjoner er den tette sammenvevingen mellom vold og kjærlighet. Når volden pågår over tid, lever den voldsutsatte og barna med en konstant trussel om vold. Volden er ikke isolerte hendelser. Frykten for hva som kan skje blir en



Felles stue og spise plass.



Familierom

sentral del av den virkeligheten den voldsutsatte og barna lever i. Man kan si at den voldsutsatte og barna lever i volden. Skam og skyldfølelse er et vesentlig hinder for at voldsutsatte forteller om vold, og en årsak til at mange barn bærer på vonde hemmeligheter. (Opptrappingsplan mot vold og overgrep 2017-2021)

Når personer med minoritetsbakgrunn tar kontakt med oss viser det seg at de ofte har komplekse problemer og et stort hjelpebehov. Mange kan svært lite norsk, og det medfører store utfordringer både for brukerne og for oss som hjelpere.

Skal vi kunne hjelpe må vi også ha kompetanse som gjør oss i stand til å yte riktig og adekvat hjelp. Betydningen av utdanning og skoleing blant våre ansatte blir derfor viktig for å kunne gjøre et godt nok arbeid og oppnå gode resultat i vårt arbeid med disse familiene.

Minoritetsfamilier trenger ofte ekstra bistand for å kunne orientere seg i det norske systemet, og i dette arbeidet er tolker en viktig/nødvendig medhjelper. Her har vi ved krisesenteret benyttet tolk konsekvent der det har vært nødvendig, men vi ser at hjelpeapparatet for øvrig er alt for lite flink til å bruke tolketjeneste. Dette vanskeliggjør og forlenger ofte saksgangen, samt at det medfører mange misforståelser og feil avgjørelser. Dette blir en ekstrabelastning som man bør unngå når mennesker er i en krisesituasjon, vi vil derfor fortsette å minne våre samarbeidspartnere på nødvendigheten med bruk av tolk. Med manglende oppholdstillatelse, for kort opptjeningsstid i Norge i forhold til trygderettigheter og andre ytelser, kan det ofte være vanskelig å skaffe ny bolig til denne gruppen, slik at deres botid på krisesenteret kan bli svært lang.

Brukere kan ha opprinnelig opphold på asylmottak, men må overflyttes til oss grunnet vold og mishandling. I disse situasjonene er det viktig å få i gang prosessen med overflytting til nytt mottak så snart som mulig for familienes skyld, ikke minst med tanke på barna, som ofte er i skolealder.

Personer fra andre nasjoner/kulturer som er truet med tvangsekteskap og trafficking (menneskehandel) søker også ofte tilflukt og bistand hos oss. Denne problematikken er svært kompleks og krevende og det stilles stadig nye krav til ansatte sin kompetanse. Disse sakene krever også ofte et utstrakt samarbeid med det øvrige hjelpeapparatet, og her er vi svært avhengige av hverandres kompetanse og oppfølging for å få et best mulig resultat. Bygging av nettverk blir her viktig for å ivareta familiene både under og etter oppholdet på senteret.

10.2.1 Voksne

Både kvinner og menn utsettes for vold i nære relasjoner, men vi vet at volden særlig rammer kvinner, både unge og eldre. Den vanligste formen for vold mot kvinner er vold utført av partner/ektefelle, og/eller tidligere partner/ektefelle.

Det kan virke som om menns kjønnsidentitet representerer et hinder for å avsløre volden og erkjenne behov for hjelp. Å være utsatt for vold er tabubelagt uansett kjønn. Mange instanser rapporterer om at terskelen for å fortelle sin historie er høyere for menn enn for kvinner.

I tillegg til partnere og eks-partnere utsettes menn i stor grad for vold fra andre de har et tillitsforhold til via fritidsaktiviteter, kamerater, kollegaer, familie eller bekjente. Vold i nære relasjoner utspiller seg ikke kun i hjemmet når det gjelder menn, men også på private fester, utesteder og i nabolaget. Mennene utsettes for grov vold av mennesker de står i en nær relasjon til. At også mange av disse nære relasjonene er andre menn, gjør ikke volden mindre alvorlig.

Det synes som om konsekvensene for menn som utsettes for vold i nære relasjoner samsvarer med de som kvinner erfarer. En tilleggsproblematikk for menn, er at volden i tillegg til å representere et angrep på mennene som personer, også rammer deres maskulinitet og derigjennom også deres selvforståelse.

Mangelen på tilrettelagte tilbud for menn kan være en årsak til at så få menn søker

bistand. Mange menn som utsettes for vold av partner opplever også en overhengende trussel om at det er han som vil få skylda hvis volden blir avslørt.

10.2.2 Barna på senteret

Mange av våre brukere har barn, og disse barna har ofte hatt en vanskelig hverdag hvor volden gjerne har pågått over tid. Det å oppleve at omsorgsgiver blir utsatt for vold kan for barna være vel så skadelig som om barna selv har vært utsatt for vold. Redselen for å miste en av foreldrene kan oppleves som livstruende for barn, og blir forsterket dersom det er den ene av foreldrene som utsetter den andre for vold. I verste fall blir barnet traumatisert. Barna viser reaksjoner og symptomer på sin livssituasjon på ulike måter. Det er stor risiko for at de utvikler ulike atferdsvansker. Forskningen viser at gutter oftere viser synlige atferdsvansker mens jenter viser mer emosjonelle vansker. I tillegg viser forskningen også at traumatisering kan påvirke barnas nevrologiske hjerneutvikling, kognitiv utvikling og fysisk helse. Felles for disse barna er at de er utrygge og at utryggheten påvirker barnas relasjon til andre.

På lik linje med våre voksne brukere har derfor også barna behov for å bli møtt av ansatte med kunnskap om krise og traumestabiliserende arbeid. I møte med barna har vi fokus på å være trygge voksne som bidrar til å skape en forutsigbar hverdag. Eksempler på dette er å bidra til å skape struktur og rammer i hverdagen, slik som fast døgnrytme og faste måltider. Der forelderen er i krise går ansatte inn og kompenserer for omsorg. Det å legge til rette for lek er viktig stabilisering for barna på Kriesesenteret. Når barn leker er de konsentrerte, engasjerte og tilstede i det de holder på med. Gjennom leken skapes gode relasjoner og følelsen av å høre til. Lek er forbundet med følelsene fryd og glede, og bidrar derfor til et naturlig pusterom i en ellers vanskelig hverdag.

Det å få opprettholde et normalt innhold i hverdagen er viktig stabilisering. Det å få gå i barnehagen eller på skolen blir derfor viktig, og opprettholdes der dette er mulig. Etter Opplæringsloven har elever som bor mer enn fire kilometer fra skolen rett til gratis skyss. Denne rettigheten utløses også der eleven midlertid må bo i en annen kommune, slik som ofte vil være tilfelle for barn på Kriesesenteret. Kriesesenteret bidrar også med å kjøre barna til skole/barnehage der dette er nødvendig.

Barna på Kriesesenteret er selvstendige brukere, med egne behov og rettigheter. Kriesesenteret har derfor spesielt tilpassede tilbud til hvert enkelt barn. Dette omfatter:

Barna på Kriesesenteret er selvstendige brukere, med egne behov og rettigheter. Kriesesenteret har derfor spesielt tilpassede tilbud til hvert enkelt barn. Dette omfatter:

- Samtaler og aktiviteter som er tilpasset barnets alder
- Barnegruppe to ganger i uken. Dette er et tilbud som foreldrene kan benytte dersom de ønsker barnepass /avlastning
- Skole og leksehjelp
Kriesesenteret har gått til anskaffelse av nytt video/konferanseutstyr slik at barn som av sikkerhetsmessige eller andre årsaker ikke kan fortsette på skole, kan ha kontakt med lærer og medelever via Skype
- Oppfølging av barna til tidligere beboere/dagbrukere
- Ulike aktiviteter på og utenfor senteret, i regi av Redd Barna

Erfaring og forskning viser at vold påvirker foreldrerollen. En trygg foreldrerolle er uforenlig med vold, og når mor eller far er i krise kommer barnas behov ofte i bakgrunnen. Det å bistå med foreldreveiledning er derfor sentralt på Kriesesenteret.

I 2018 bodde det 49 barn på Kriesesenteret. 27 jenter og 22 gutter til sammen 1726 døgn

Gjennomsnitt botid i 2018: 35,2 døgn.



Mange barn bor på kriesesenteret og rydding må til.



Viktig med lek og aktiviteter i en vanskelig hverdag.



Her har noen av barna laget flott plakater, der det inviteres til kino på møterommet

Relasjonen mellom barnet og voldsutøver:

	Antall barn	I %
Barnets mor	16	33 %
Barnets far	33	67 %
Barnets stefar	9	18 %
Annen familie/en eller flere bekjente	2	4 %
En eller flere ukjente	1	2 %

12 barn har vært utsatt for vold og/eller vitne til vold fra to eller flere voldsutøvere

13 barn har også hatt tidligere/flere opphold på krisesenter

Går barnet til vanlig i barnehage eller skole?

	Antall barn	I %
Går i barnehage	11	22 %
Går i skole	25	51 %
Nei	13	27 %

- 36 % av barna har ikke kunnet fortsette, eller har kun delvis fortsatt, i barnehage eller skole under oppholdet
- I 77 % av disse tilfellene skyldes dette ivaretagelse av sikkerheten til barnet
- 59 % av barna deltar til vanlig ikke i organiserte fritidsaktiviteter

Har barnet hatt samvær med voldsutøver(ne) under oppholdet?

	Antall barn	I %
Ja, uten tilsyn	7	14 %
Ja, med tilsyn	4	8 %
Nei	38	78 %

- Krisesenteret har sendt bekymringsmeldinger/ etablert første-kontakt med bvtj under oppholdet i 27 % av sakene
- I 80 % av sakene er bvtj allerede involvert og/ eller det eksisterer et etablert samarbeid vedr saken

Der foresatte velger å ta med seg barnet og flytte tilbake til voldsutøver, har Krisesenteret sendt bekymringsmelding til bvtj i samtlige tilfeller

- 6 barn har vært kriseplassert alene uten sine primære omsorgspersoner/foresatte (i til sammen 39 døgn). Dette i samarbeid med bvtj og/eller politiet. Bvtj/bv-vakt har vært tilgjengelig med forsterket tiltak i krisesentertilbudet.

10.2.3 Voksne og barn med funksjonsnedsettelse

Avhengighet til andre mennesker øker sårbarheten for vold og overgrep. Risikoen kan synes å øke med graden av funksjonsnedsettelse og behovet for hjelp.

I følge undersøkelser opplever personer med funksjonsnedsettelse overgrep like ofte som personer uten funksjonsnedsettelse, men over lengre perioder. De kan oppleve grove overgrep i form av å bli nektet hjelpemidler, mat, medisiner og nødvendige helsetjenester. En del personer med funksjonsnedsettelse har et dårlig sosialt nettverk, og er ofte redde for å miste det de har. Mange har i tillegg lav inntekt eller uføretrygd, og dermed dårlig økonomi. Slik blir terskelen for å gå ut av forholdet veldig høy. Det blir vanskelig for personen å komme seg ut av forholdet eller gå til anmeldelse hvis en er avhengig av hjelp fra den som er voldsutøver.

10.3 VEIEN UT AV ET VOLDELIG FORHOLD

En viktig del av vårt arbeid er å vektlegge de ressursene den enkelte har, og aktivt ta disse i bruk på veien til en bedre hverdag. Dårlig selvfølelse etter mange års fysiske og/eller psykiske overgrep gjør at mange ofte har liten tro på egen verdi og egne ressurser. Vi arbeider derfor aktivt for at brukerne våre skal komme seg ut av «offerrollen» og ta regien over eget liv. I dette arbeidet blir mestring og brukervedvirkning svært viktig.

Voldens mekanismer og konsekvenser er sammensatte, og ikke alltid enkel å skjønne rekkevidden av. I vårt samarbeid med hjelpeapparatet møter vi altfor ofte manglende kunnskap/forståelse for at våre brukere velger å flytte hjem til voldsutøver en eller flere ganger.

Vi må imidlertid ha forståelse for at å bryte ut av et voldelig forhold er en møysommelig prosess. Det stilles store krav til den utsatte i en periode hvor de er på det svakeste og mangler energi og tro på seg selv. Det er mange faktorer som spiller inn for at den enkelte skal lykkes i å bryte ut av forholdet. Mange preges av dårlig selvfølelse, de kan være traumatiserte, ha manglende norskkunnskaper, dårlig økonomi og stor usikkerhet vedrørende rettigheter og muligheter for å få oppholde seg i Norge etter et eventuelt brudd. Noen av brukerne har allerede bestemt seg for at de aldri skal tilbake til voldsutøver før de ankommer Krisesenteret. Andre kommer fordi de føler seg presset av familie, venner eller hjelpeapparat, og har derfor ikke kommet så langt i egen motivasjon/prosess, og da er muligheten for at man bryter ut av det voldelige forholdet svært liten. Forskning og erfaring viser at indre eller ytre motivasjon er av stor betydning for om eller når den enkelte klarer å bryte ut av et mishandlingsforhold.

Gjennom mange års arbeid med denne typen problematikk, har vi sett betydningen av en helhetlig oppfølging av familiene også etter at de har flyttet ut fra Krisesenteret. De siste årene har vi brukt mye ressurser på reetableringsfasen og oppfølgingen av familiene når de har flyttet ut fra oss og over i egen bolig. Vi ser på dette arbeidet som svært viktig for at flest mulig skal fungere best mulig i sitt nye liv og bli selvstendige familier som ikke så lett skal overtales til å flytte tilbake til voldsutøver på grunn av press, dårlig økonomi, ensomhet eller skam og skyldfølelse.

Det viser seg også at dårlig språkforståelse er et mye større problem enn vi kunne ane for mange av våre brukere. Dette kan igjen føre til at brukeren søker tilbake til voldsutøver for å få hjelp til praktiske ting som utfylling av skjema, hjelpe barna med lekser etc. Det er heller ikke sjelden at de må «betale» sin velgjører med seksuelle tjenester for å få hjelp til ulike ting når det trengs. På denne måten blir den utsatte fortsatt stående i et avhengighetsforhold til voldsutøver, og veien tilbake til et uverdigg forhold kan bli svært kort. Denne avhengigheten og underdanigheten fører også til at selvfølelsen fortsatt brytes ned og gjør det umulig å se muligheten til et liv der man klarer seg selv. I disse prosessene kan Krisesenteret og nødvendig tett oppfølging utgjøre den store forskjellen.

11 Statistikk

Mange av brukerne tar kontakt med oss på eget initiativ, mens andre henvises til oss fra andre instanser. De fleste ringer på forhånd, men det er også mange som kommer direkte uten avtale. Vi er et lavterskeltilbud, så det er ikke nødvendig med henvisning eller timeavtale.

Noen kommer til samtale for å få råd/veiledning, mens andre har behov for et sted å bo på grunn av volden/krisen i hjemmet. Mange av de som bor hos oss bruker også senteret aktivt etter at de har flyttet ut. Noen kommer bare på besøk, mens andre kommer for å fortsette arbeidet med egenprosess, eller for å få hjelp til diverse praktiske problemer som utfylling av skjema, skriving av søknader etc.

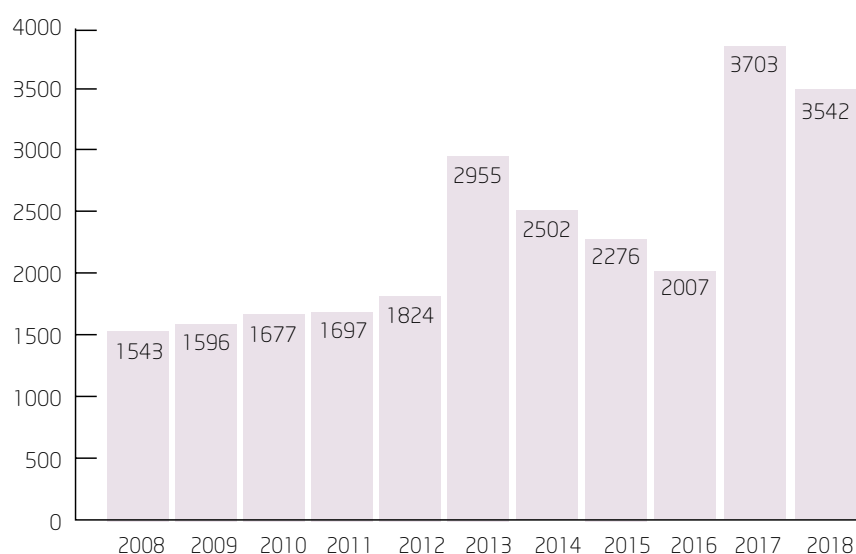
De opplysningene vi samler for utarbeidelse av statistikk er kun de opplysningene som brukerne samtykker i, og som går på årsak, alder, forhold til voldsutøver, antall barn etc. Dette er opplysninger som Barne- og ungdoms og familiedirektoratet innhenter fra alle sentrene for å kunne danne seg et bilde av omfanget når det gjelder vold i nære relasjoner og bruken av krisesentrene.

	Antall	Døgn
Kvinner	42	1653
Menn	4	163
Barn	49	1726
Totalt	95	3542

11.1 BEBOERE

Gjennomsnittlig botid: 39,5 døgn

Overnattingsdøgn totalt for voksne og barn 2008 - 2018



11.1.1 Voksne (over 18 år)

46 voksne i 1816 døgn

Gjennomsnitt botid: 37,4 døgn

56 % av våre beboere har rus- og/eller psykiatriproblematikk (med og uten diagnose)

42 % av våre beboere har kognitive vansker av varig karakter (over 6 mnd)

51 % av våre beboere har stønad/trygd/pensjon som hovedinntektskilde

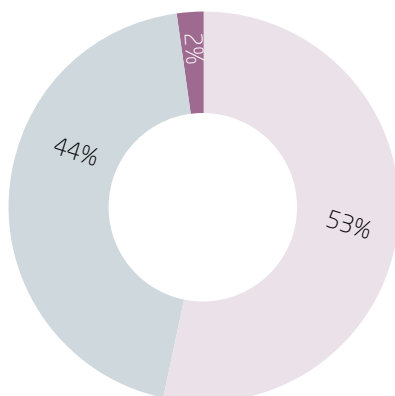
18 % av våre beboere er i arbeid heltid eller deltid

31 % av våre beboere er under utdanning/kurs

2 % av våre beboere har fått utarbeidet IP (individuell plan) med hjemmel i helse- eller Nav-lovgivningen

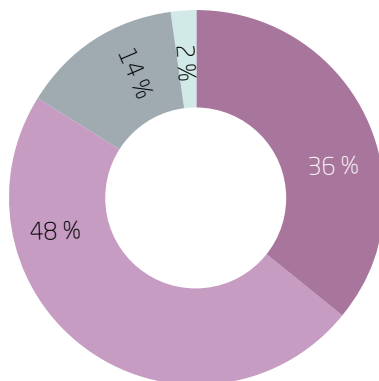
Nasjonalitet:

- Etnisk norske
24 personer (53 %)
- Utenlandsk opprinnelse
20 personer (44 %)
- Ukjent
1 person 2%



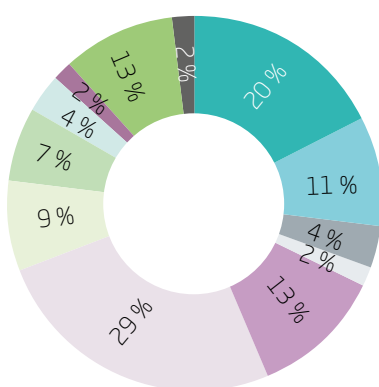
Hvilken kommune kommer beboeren fra?

- Vertskommunen,
16 personer (36 %)
- Annen kommune fra IKS,
21 personer (48 %)
- Annen kommune,
6 personer (14 %)
- Ingen kommunetilhørighet,
1 person (2 %)



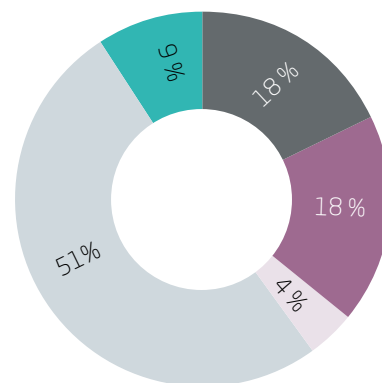
Hvem henviste beboeren til Kriesesenteret?

- Eget initiativ, 9 personer (20 %)
- Familie/venn/bekjent, 5 personer (11 %)
- Fastlege/legevakt 2 personer (4 %)
- NAV/sosialkontor, 1 person (2 %)
- Barnevern, 6 personer (13 %)
- Politiet, 13 personer (29 %)
- Advokat, 4 personer (9 %)
- Familievernkontor, 3 personer (7 %)
- Flyktninginstans, 2 person (4 %)
- Hjemmebasert kommunal tjeneste,
1 person (2 %)
- Andre (bl.a rus og/eller psykisk helsevern), 5 personer (11 %)
- Annet kriesesentertilbud, 1 person (2%)



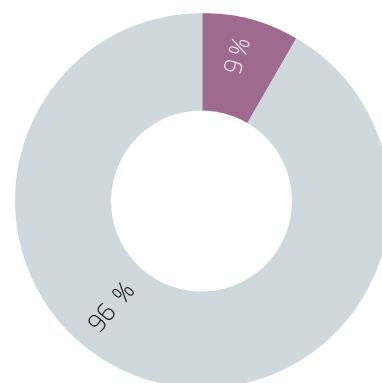
Er forholdet anmeldt?

- Ja, av beboer, 8 personer (18 %)
- Ja, ved offentlig påtale, 8 personer (18%)
- Ja, av andre, 2 personer (4 %)
- Nei, 23 personer (51 %)
- Vet ikke/uavklart, 4 personer (9 %)



Hvem er voldsutøver?

- Kvinner, 4 personer (9 %)
- Menn, 43 personer (96 %)

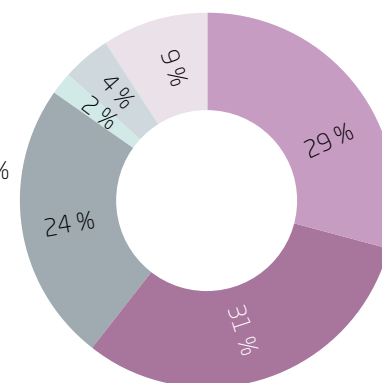


7 personer oppgir å være utsatt for vold av to eller flere voldsutøvere

- I 85 % av sakene er det ektefelle/samboer/kjæreste eller tidligere ektefelle/samboer/kjæreste som oppgis som voldsutøver
- I 86 % av sakene oppgis voldsutøver å være mellom 30 og 59 år
- I 62 % av sakene oppgis voldsutøver å være «alltid ruspåvirket» eller «av og til ruspåvirket» når voldshendelsene skjer
- I 42 % av sakene oppgis volden/overgrepene å ha pågått i «5 år eller lengre»

Hvor drar beboeren etter oppholdet ved krisesenteret?

- Hjem til egen bolig (uten voldsutøver), 13 personer 29 %
- Ny/annen bolig, 14 personer 31 %
- Tilbake til voldsutøver, 11 personer 24 %
- Slektninger/venner, 1 personer 2 %
- Institusjon, 2 personer 4 %
- Annet sted, 4 personer 9 %



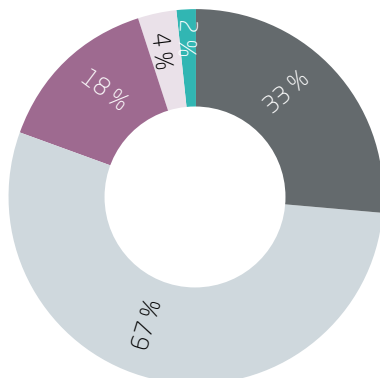
11.1.2 Barn (under 18 ÅR):

Antall overnattingsdøgn: 1726
Gjennomsnittlig botid 35,2 døgn
Aldersspenn fra 1 til 16 år
Gjennomsnittsalder: 7,8 år

	Antall	%
Gutter	22	45
Jenter	27	55

Relasjonen mellom barnet og voldsutøver

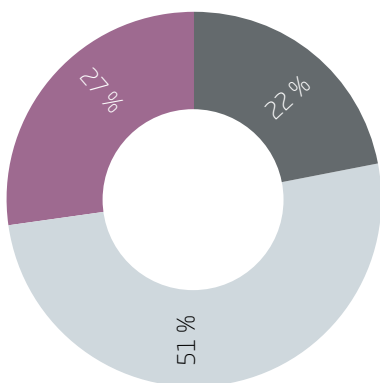
- Barnets mor, 16 personer (33 %)
- Barnets far, 33 personer (67 %)
- Barnets stefar, 9 personer (18 %)
- Annen familie/en eller flere bekjente, 2 personer (4 %)
- En eller flere ukjente, 1 person (2 %)



12 barn har vært utsatt for vold og/eller vitne til vold fra to eller flere voldsutøvere
13 barn har også hatt tidligere/flere opphold på krisesenter

Går barnet til vanlig i barnehage eller skole?

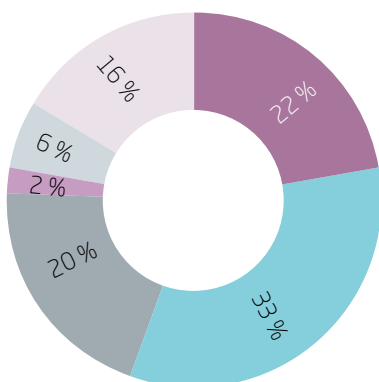
- Går i barnehage, 11 personer (22 %)
- Går på skole, 25 personer (51 %)
- Nei, 13 personer (27 %)



36 % av barna har ikke kunnet fortsette, eller har kun delvis fortsatt, i barnehage eller skole under oppholdet
I 77 % av disse tilfellene skyldes dette ivaretagelse av sikkerheten til barnet
59 % av barna deltar til vanlig ikke i organiserte fritidsaktiviteter

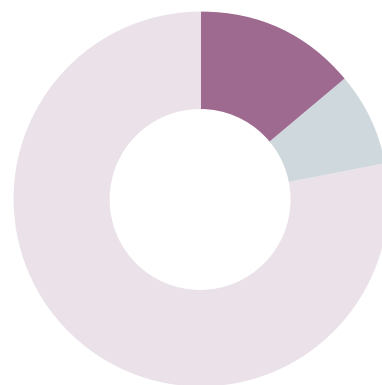
Hvor drar barnet etter oppholdet ved krisesentertilbudet?

- Hjem til egen bolig (uten voldsutøver), 11 personer (22 %)
- Ny/annen bolig, 16 personer (33 %)
- Tilbake til voldsutøver, 10 personer (20 %)
- Slektninger/venner, 1 person (2 %)
- Barnevernstiltak, 3 personer (6 %)
- Annet sted, 8 personer (16 %)



Har barnet hatt samvær med voldsutøver(ne) under oppholdet?

- Ja, uten tilsyn, 7 personer (14 %)
- Ja, med tilsyn, 4 personer (8 %)
- Nei, 38 personer (78 %)



- Krisesenteret har sendt bekymringsmeldinger/etablert første-kontakt med bvtj under oppholdet i 27 % av sakene
- I 80 % av sakene er bvtj allerede involvert og/eller det eksisterer et etablert samarbeid vedr saken

Der foresatte velger å ta med seg barnet og flytte tilbake til voldsutøver, har Krisesenteret sendt bekymringsmelding til bvtj i samtlige tilfeller

- 6 barn har vært kriseplassert alene uten sine primære omsorgspersoner/foresatte (i til sammen 39 døgn). Dette i samarbeid med bvtj og/eller politiet. Bvtj/bv-vakt har vært tilgjengelig med forsterket tiltak i krisesentertilbudet.

11.2 DAGBRUKERE (POLIKLINISK TILBUD)

Vårt tilbud om veiledning er etter hvert blitt en viktig og stor del av vårt arbeid. Her kan personer som er utsatt for vold i nære relasjoner komme til samtale uten nødvendigvis å ha bestilt time på forhånd. Vi har også samtaler med partnere/andre familiemedlemmer etc. dersom det er et ønske fra brukeren, samt at situasjonen tilsier at det er hensiktsmessig.

Det beste er selvsagt at brukeren avtaler tid for samtale på forhånd, men en krise skjer ofte akutt og da trenger en også akutt hjelp. Mange av samtalene/rådgivningen gjelder også problemer i familier der det over tid har bygd seg opp et høyt konfliktnivå.

Personer av utenlandsk opprinnelse henvender seg ofte for å få hjelp til utfylling av skjema, og andre praktiske problemer i forbindelse med reetablering etc.

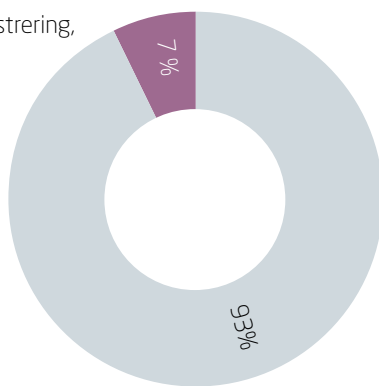
I 2018 var det 77 personer i alderen 16 – 76 år som benyttet vårt polikliniske samtale- og veiledningstilbud.

Vår erfaring med å være et kjønnsnøytralt tilbud, tilsier at voldsutsattes hjelpebehov ikke er kjønnsbetinget, men personbetinget. Menn som er utsatt for vold i nære relasjoner kan ha et større behov for et veiledningstilbud enn et bo-tilbud. Etter å ha gitt et kjønnsnøytralt tilbud siden 2010, er vår erfaring at konsekvensene som følger av volden er mye de samme for menn som for kvinner.

Antall samtaler og personer/saker:

4 personer har ikke samtykket til videre registrering,
derav videre beregnet 73 personer

- Kvinner, 384 samtaler (93 %)
- Menn, 30 samtaler (7 %)



Antall samtaler: 414

34 % av dagbrukerne har rus- og/eller psykiatriproblematikk (med og uten diagnose)

27 % av dagbrukerne har kognitive vansker av varig karakter (over 6 mnd)

18 % av dagbrukerne har kronisk(e) sykdom(mer)

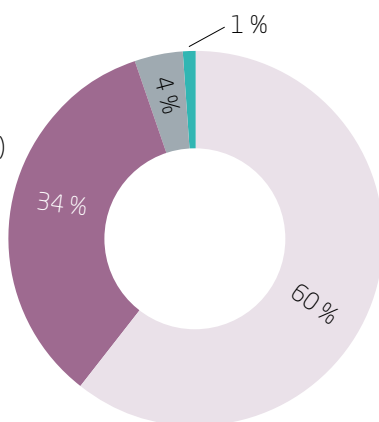
8 % av dagbrukerne har funksjonsnedsettelse i form av bl.a nedsatt bevegelses-
evne, synsevne, hørselsevne

45 % av dagbrukerne er i arbeid heltid eller deltid

44 % av dagbrukerne har stønad/trygd/pensjon som hovedinntektskilde

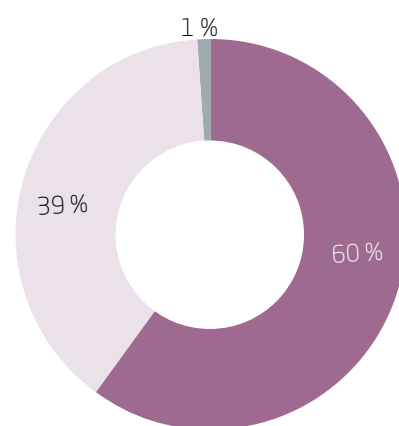
Hvilken kommune kommer dagbrukeren fra?

- Vertskommunen, 44 personer (60 %)
- Annen kommune fra IKS, 25 personer (34 %)
- Annen kommune, 3 personer (4 %)
- Ingen kommunetilhørighet, 1 person (1 %)



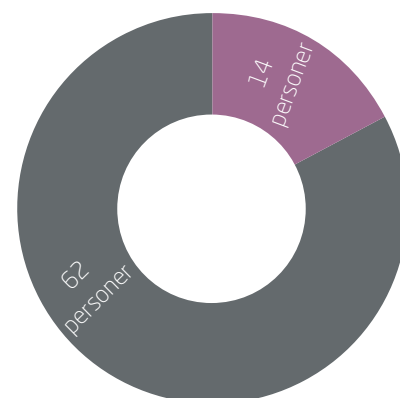
Nasjonalitet:

- Etnisk norske: 244 samtaler (60 %)
- Utenlandsk opprinnelse: 159 samtaler (39 %)
- En av hver 2 samtaler (% ikke oppgitt)
- Ukjent, 5 samtaler (1 %)



Hvem er voldsutøver?

- Kvinner: 14 personer (19 %)
- Menn: 62 personer (85 %)



7 personer oppgir å ha vært utsatt for vold fra to eller flere voldsutøvere

I 81 % av sakene er det ektefelle/samboer/kjæreste eller tidligere ektefelle/samboer/kjæreste som oppgis som voldsutøver

12 Året som har gått

Etter 2 år i våre nye lokaler, kjenner vi stadig på betydningen av å kunne tilby brukere og ansatte sikre, funksjonelle og estetisk flotte lokaler med stor tilgjengelighet og fantastisk beliggenhet.

Vi kan igjen se tilbake på et utrolig hektisk år med stort belegg. Statistikken sier noe om aktiviteten på senteret, men den kan aldri gi et komplett bilde av arbeidsmengde. Sakene kan variere stort i kompleksitet og i tids- og ressursbruk.

Flere av barna som bor hos oss må også til Statens barnehus i Ålesund på tilrettelagte barneavhør i forbindelse med at de har vært utsatt for vold –og/eller overgrep. I disse situasjonene hender det at ansatte fra senteret må følge barna, sammen med politi/ barnevern, og det er også med på å øke vår arbeidsmengde.

Dette året har det vært lagt ned et stort arbeid i å slutføre vårt samarbeidsprosjekt med Bufdir, «Utviklingsprosjekt for å styrke krisesentertilbudet for voldsutsatte med tilleggsproblematikk knyttet til rus, psykiske lidelser og funksjonsnedsettelse». Vi er nå godt fornøyd med å kunne gi denne brukergruppen et godt tilbud på vårt Krisesenter. Det er i den forbindelse også gjort et stort og viktig arbeid med ROS-analyse. Denne analysen ble igjen grunnlag for utarbeidelse av nye og bedre brannrutiner i våre nye lokaler.

I forbindelse med at Kommunal og forvaltningskomiteen var på fylkesbesøk i Møre og Romsdal i januar, var vi så heldig å bli prioritert. Her fikk vi mulighet til å informere om vårt tilbud og arbeid; samt få vist fram våre flotte lokaler. Komiteen var svært interessert i vårt tjenestetilbud, hvilke utfordringer vi står overfor og hva de i sitt politiske arbeid burde gjøre/ha fokus på, innenfor vårt fagfelt.

1. juli 2018 trådte den nye personvernforordninga fra EU i kraft i Norge (GDPR). Dette er et felles regelverk for personvern i Europa og skal bidra til å styrke innbyggerne sine rettigheter, tilliten til digitale tjenester og ansvarlig-gjøre de som behandler data. Denne forordningen fikk naturlig nok også konsekvenser for våre ulike skjema, samt oppbevaring og behandling av personopplysninger. I samarbeid med lokale jurister, samt jurist ved RVTs-Midt, har vi dette året fått utarbeidet nye standardiserte informasjonsskriv, skjema og erklæringer; som gjør disse i tråd med gjeldende lovverk.

Vårt styre og representantskap har stort fokus på forsvarlighet, og ansatte understreker stadig trygghetsfølelsen det gir at det nå alltid er minimum 2 ansatte på jobb hele døgnet.

Kompetanseheving er et satsningsområde for oss, og vi setter pris på ansattes initiativ til mer og ny kompetanse innenfor et krevende fagfelt. Flere av miljøpersonalet har i 2018 vært ute i videreutdanning, og noen fortsetter denne i 2019.

Avslutningsvis vil vi rette en stor og spesiell takk til Linda Thoresen og hennes støtte-spillere i «Hold Mitt Hjerte» Rauma. Linda tok initiativ til en fantastisk artist-dugnad i Rauma kulturhus 11.november 2018, der inntektene gikk til barn og unge på vårt krisesenter! Artister av ypperste klasse innenfor mange ulike kategorier gav oss en opplevelse vi sent vil glemme.

Gjennom en fantastisk kveld ble vi presentert for sterke tekster, vakker sang og musikk av enkeltpersoner og grupper, imponerende dans, revy-innslag med både skjemt og alvor og en atmosfære som bugnet av kjærlighet, inderlighet, omtanke, engasjement, raushet og godhet for andre!



Kommunal og forvaltningskomiteen får informasjon og omvisning.



Fra artist-dugnden til «Hold mitt hjerte» i Rauma.

**Årsberetning 2018 fra
Styret for Kriesesenteret for Molde og Omegn IKS**

Kriesesenteret for Molde og Omegn IKS eies av kommunene Fræna, Aukra, Misund, Molde, Eide, Sunndal, Vestnes, Gjemnes, Rauma og Nesset.

Senteret drives med midler fra eierkommunene som også er senteret sitt virkeområde.

Styret har i 2018 bestått av følgende medlemmer:

Styreleder:	Randi Bergundhaugen, Vestnes
Nestleder:	Svein A. Roseth, Nesset
Styremedlem:	Britt Janne Tennøy, Molde
Styremedlem:	Lars Hagseth, Midsund
Styremedlem:	Ingunn Svelle Heinåli, Rauma
Styremedlem:	Jan Karstein Schjølberg, Gjemnes
Styremedlem:	Elise Fiske, Fræna
Styremedlem:	Ingunn H. Orvik, Ansatt repr.
Vara:	Gunhild Westad, Ansatt repr.
1.vara:	Tove Hundseth, Sunndal
2.vara:	Katrine Rindarøy, Aukra
3.vara:	Edith Øyen Risvik, Eide

Sekretær Ingrid Horsgård, daglig leder

vara: Anita S Fjørtoft, nestleder

Kriesesenteret er døgnåpent 365 dager i året, og er i første rekke et bo- og veilednings/samtaletilbud til menn, kvinner og barn som er utsatt for vold i nære relasjoner.

Kriesesenteret for Molde og Omegn IKS har også i 2018 hatt sitt hovedfokus på den ordinære driften ved senteret. Senteret leier lokaler av Molde Eiendom KF, og er plassert i Fridtjof Nansens gate 5 i Molde. Styret er tilfreds med denne lokaliseringen, og bygget ble tatt i bruk høsten 2016. Trygghet og sikkerhet er viktig for brukerne av Kriesesenteret, og det er godt å endelig ha ordinær drift i tilpassede lokaler for å besørge et lovpålagt tilbud for eierkommunene.

Regnskapet viser en driftsinntekt på kr. 16 009 479,- mot kr. 13 887 988,- i fjor.

Resultatet viser et regnskapsmessig resultat på kr. 128 888,- mot på kr. 241 173,- i fjor. Selskapets egenkapital er på kr. 1 534 380,81 mot kr 868.596,67 i fjor.

Det er styrets oppfatning at dette gir en korrekt oversikt over utvikling og resultat av virksomheten. Det har ikke inntruffet andre forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for det framlagte årsregnskapet.

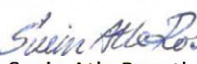
Årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for antagelsen ligger selskapets stilling og framtidig inntjening ifølge budsjetter.

Selskapets økonomiske og finansielle stilling er tilfredsstillende.

Sykefraværet har i 2018 vært på 15,3 % og bedriften har IA- avtale.

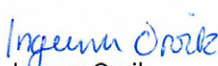
Molde, 6 mars 2019


Randi Bergundhaugen

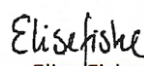

Svein Atle Roseth

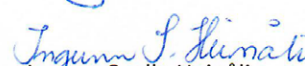

Britt Janne Tennøy


Jan K. Schjølberg


Ingunn Orvik


Lars Hagseth


Elise Fiske


Ingunn Svelle Heinåli

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Til representantskapet i Kriesesenteret for Molde og omegn IKS

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Kriesesenteret for Molde og omegn IKS som viser et ordinært resultat på kr 248 250 og et regnskapsmessig resultat på kr 128 888. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018 og driftsregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av selskapets finansiell stilling per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i selskapets årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Postadresse: Møre og Romsdal Revisjon IKS, Kaibakken 1, 6509 Kristiansund
Avd. Molde: Storgata 18, 6413 Molde - Avd. Sunndal: Bårdshaugvegen 1, 6650 Sunndal
e-post: post@mrrvisjon.no
Organisasjonsnummer 917 802 149

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov om interkommunale selskaper, forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Kristiansund, 19. mars 2019

Møre og Romsdal Revisjon IKS


Veslemøy E. Ellinggard
oppdragsansvarlig revisor

Postadresse: Møre og Romsdal Revisjon IKS, Kaibakken 1, 6509 Kristiansund
Avd. Molde: Storgata 18, 6413 Molde - Avd. Surnadal: Bårdshaugvegen 1, 6650 Surnadal
e-post: post@mrrevisjon.no
Organisasjonsnummer 917 802 149

Økonomisk drift

Økonomisk drift	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Driftsinntekter:* Note 5				
Brukerbetaling	0,00	0,00	0,00	0,00
Andre salgs- og leieinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motytelse	15.892.323,18	14.375.000,00	14.375.000,00	13.810.746,63
Overføringer uten krav til motytelse	117.156,00	0,00	0,00	77.242,00
Sum driftsinntekter	16.009.479,18	14.375.000,00	14.375.000,00	13.887.988,63
Driftsutgifter:* Note 5				
Lønnsutgifter	9.078.527,11	7.681.000,00	7.681.000,00	7.628.492,27
Sosiale utgifter	2.282.332,12	2.261.000,00	2.261.000,00	2.008.629,79
Kjøp av varer og tj som inngår i foretakets tj.pro	3.549.012,43	3.861.000,00	3.861.000,00	3.398.485,97
Kjøp av tjenester som erstatter foretakets tj.prod	44.424,56	40.000,00	40.000,00	39.700,57
Overføringer	810.544,18	700.000,00	700.000,00	779.737,63
Avskrivninger.	0,00	0,00	0,00	0,00
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	15.764.840,40	14.543.000,00	14.543.000,00	13.855.046,23
Brutto driftsresultat:	244.638,78	-168.000,00	-168.000,00	32.942,40
Finansposter:				
Renteinntekter og utbytte	3.927,00	0,00	0,00	2.671,00
Mottatte avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansinntekter	3.927,00	0,00	0,00	2.671,00
Renteutgifter og låneomkostninger	315,64	2.000,00	2.000,00	434,00
Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0,00
Utlån	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum eksterne finansutgifter	315,64	2.000,00	2.000,00	434,00
Resultat eksterne finanstransaksjoner:	3.611,36	-2.000,00	-2.000,00	2.237,00
Motpost avskrivninger	0,00	0,00	0,00	0,00
Ordinært resultat: * Note 1	248.250,14	-170.000,00	-170.000,00	35.179,40
Interne finansieringstransaksjoner: * Note 3				
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbru	241.173,00	242.000,00	0,00	1.120.461,94
Bruk av disposisjonsfond	0,00	0,00	0,00	560.231,94
Bruk av bundne fond	480.579,10	170.000,00	170.000,00	249.003,66
Sum bruk av avsetninger	721.752,10	412.000,00	170.000,00	1.929.697,54
Overført til investeringsregnskapet	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til dekning av tidligere års regnskapsmessi	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsatt til disposisjonsfond	241.173,00	242.000,00	0,00	1.120.461,94
Avsatt til bundne fond	599.941,00	0,00	0,00	603.242,00
Sum avsetninger	841.114,00	242.000,00	0,00	1.723.703,94
Regnskapsmessig resultat: * Note 6	128.888,24	0,00	0,00	241.173,00

Oversikt – balanse

Oversikt – balanse

Regnskap 2018

Regnskap 2017

EIENDELER

Anleggsmidler

Immaterielle eiendeler	0,00	0,00
Faste eiendommer og anlegg	0,00	0,00
Utstyr, maskiner og transportmidler	0,00	0,00
Utlån	0,00	0,00
Konserninterne langsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	177.077,00	147.463,00
Pensjonsmidler	11.008.627,00	9.549.791,00
Sum anleggsmidler:	11.185.704,00	9.697.254,00

Omløpsmidler

Varer	0,00	0,00
Kortsiktige fordringer	786.126,35	749.808,63
Konserninterne kortsiktige fordringer	0,00	0,00
Aksjer og andeler	0,00	0,00
Sertifikater	0,00	0,00
Obligasjoner	0,00	0,00
Premieavvik	153.773,00	-41.213,00
Derivater	0,00	0,00
Kasse, bankinnskudd	4.293.229,59	4.134.511,97
Sum omløpsmidler:	5.233.128,94	4.843.107,60
SUM EIENDELER:	16.418.832,94	14.540.361,60

EGENKAPITAL OG GJELD

Egenkapital		
Disposisjonsfond	1.996.335,40	1.755.162,40
Bundne driftsfond	1.015.501,17	893.139,27
Ubundne investeringsfond	0,00	0,00
Bundne investeringsfond	0,00	0,00
Regnskapsmessig mindreforbruk (Drift)	128.888,24	241.173,00
Regnskapsmessig merforbruk (Drift)	0,00	0,00
Udisponert i inv.regnskapet	0,00	0,00
Udekket i inv.regnskapet	0,00	0,00
Kapitalkonto * Note 4	-1.556.344,00	-2.020.878,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	0,00	0,00
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Invest	0,00	0,00
Sum egenkapital:	1.584.380,81	868.596,67

Oversikt - balanse

Regnskap 2018

Regnskap 2017

Gjeld

Langsiktig gjeld

Ihendehaverobligasjonslån	0,00	0,00
Pensjonsforpliktelser * Note 2	12.742.048,00	11.718.132,00
Sertifikatlån	0,00	0,00
Andre lån	0,00	0,00
Konsernintern langsiktig gjeld	0,00	0,00
Avsetning for forpliktelser	0,00	0,00
Sum langsiktig gjeld:	12.742.048,00	11.718.132,00

Kortsiktig gjeld

Kassekredittlån	0,00	0,00
Annen kortsiktig gjeld	2.092.404,13	1.953.632,93
Derivater	0,00	0,00
Konsernintern kortsiktig gjeld	0,00	0,00
Premieavvik	0,00	0,00
Sum kortsiktig gjeld:	2.092.404,13	1.953.632,93

SUM EGENKAPITAL OG GJELD:

16.418.832,94

14.540.361,60

MEMORIAKONTI

Ubrukte lånemidler	0,00	0,00
Ubrukte konserninterne lånemidler	0,00	0,00
Andre memoriakonti	0,00	0,00
Motkonto for memoriakontiene	0,00	0,00

Ingrid Høegård
Ingrid Høegård
Daglig leder

Randi Bergundhaugen
Randi Bergundhaugen
Styreleder

Svein Atle Roseth
Svein Atle Roseth
Nestleder

Britt Johne Tenney
Britt Johne Tenney
Styremedlem

Lara Heggseth
Lara Heggseth
Styremedlem

Ingunn S. Heimli
Ingunn S. Heimli
Styremedlem

Jan K. Schjelberg
Jan K. Schjelberg
Styremedlem

for Elise Fiske
for Hanna Sofie D. Farstad
Styremedlem

Ingunn H. Orvik
Ingunn H. Orvik
Ansattes repr

for Tove Håndseth
for Linda Haugan
1. vararepr

Noter 2018

Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering

Molde og omegn Kriesesenter IKS følger de kommunale regnskapsprinsippene jf § 5 i Forskrift om årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper.

Noter til regnskapet følger de kommunale regnskapsforskriftene (FKR). Regnskapet er finansielt orientert og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Det betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører selskapets virksomhet, skal fremgå av drifts- og investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk. (GKRS)

Note 1 Endring i arbeidskapital (FKR § 5 nr 1)

Balanseregnskapet :	31.12.2018	31.12.2017	Endring
2.1 Omløpsmidler	kr 5 233 129	kr 4 843 107	
2.3 Kortsiktig gjeld	kr 2 092 404	kr 1 953 632	
Arbeidskapital	kr 3 140 725	kr 2 889 475	kr 251 250

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp	Sum
Anskaffelse av midler :		
Inntekter driftsregnskap	kr 16 009 479	
Inntekter investeringsregnskap	kr -	
Innbet.ved eksterne finanstransaksjoner	kr 3 927	
Sum anskaffelse av midler	kr 16 013 406	Kr 16 013 406
Anvendelse av midler :		
Utgifter driftsregnskap	kr 15 764 840	
Utgifter investeringsregnskap	kr -	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	kr 316	
Sum anvendelse av midler	kr 15 765 156	Kr 15 765 156
Anskaffelse - anvendelse av midler		kr 248 250
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)		kr -
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap		kr 248 250
Endring arbeidskapital i balansen		kr 251 250

Note 2 Pensjon (FKR § 5 nr. 2)

Generelt om pensjonsordningene i selskapet

Molde og omegn Kriesenter IKS har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Regnskapsføring av pensjon

Bestemmelsene innbærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger (§13-5):

	KLP
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %
Diskonteringsrente	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,97 %

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad (F § 13-1, C)	2018	2017
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	1 006 808	992 937
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	484 165	442 761
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-451 373	-393 739
Administrasjonskostnader	61 934	51 989
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	1 101 534	1 023 948
Betalt premie i året	1 236 304	987 828
Årets premieavvik	-134 770	36 120

Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser, akkumulert premieavvik (F § 13-1, E)

	2018		2017	
		Arb.giveravg.		Arb.giveravg.
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr.31.12.	12 527 840		11 450 178	
Pensjonsmidler pr. 31.12.	11 008 627		9 549 791	
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12.	1 519 213	214 209	1 900 387	267 955
Årets premieavvik	-134 770	-19 003	36 120	5 093
Sum premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	36 120	5 093	0	
Sum amortisert premieavvik dette året	-36 120	-5 093	0	
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	-134 770	-19 003	36 120	5 093

Note 3 Avsetning og bruk av fond (FKR § 5 nr. 6)

Disposisjonsfond	2018	2017
Beholdning 01.01	kr 1 755 162	Kr 1 194 932
Bruk av fondet i driftsregnskapet	kr -	Kr 560 232
Bruk av fondet i investeringsregnskapet	kr -	kr -
Avsetninger til fondet	kr 241 173	Kr 1 120 462
Beholdning 31.12	kr 1 996 335	kr 1 755 162
Bundne driftsfond		
Beholdning 01.01	kr 896 139	kr 541 900
Bruk av fondene i driftsregnskapet	kr 480 579	kr 249 003
Bruk av fondene i investeringsregnskapet	kr -	kr -
Avsetninger til fondene	kr 599 941	kr 603 242
Beholdning 31.12	Kr 1 015 501	kr 896 139

Note 4 Kapitalkonto (FKR § 5 nr. 7)

	DEBET		KREDIT
Saldo 01.01 (underskudd i kapital)	2 020 878,00		
Endring pensjonsforpliktelse	1 077 662,00	Aktivert egenkapitalinnskudd KLP	29 614,00
Endring arb.giver avg netto pensjonsforpliktelse	-53 746,00	Aktivert av pensjonsmidler	1 458 836,00
		Balanse 31.12 (underskudd i kapital)	1 556 344,00
	3 044 794,00		3 044 794,00

Note 5 Driftsinntekter og driftsutgifter:

Overføringer mellom eierkommunene og IKS

		Regnskap 2018	2018	Avvik
Molde	36,9 %	5 047	5047	0
Fræna	13,4 %	1 832	1832	0
Sunndal	9,9 %	1 354	1354	0
Rauma	10,4 %	1 422	1422	0
Vestnes	9,1 %	1 244	1244	0
Eide	4,8 %	656	656	0
Neset	4,1 %	561	561	0
Aukra	4,9 %	670	670	0
Gjemnes	3,6 %	492	492	0
Midsund	2,9 %	397	397	0
sum fordelt	100,0 %	13 675	13 675	0

Andre driftsinntekter:

Med krav om motytelse:

- Refusjoner fra staten : kr 428 220,-
- Refusjon sykkelønn: kr 828 813,-
- Momsrefusjon: kr 810 554,-
- Andre refusjoner: kr 149 746,-

Uten krav om motytelse:

- Kr 117 156,- er pengegaver og andre overføringer fra private.

Eksterne driftsutgifter

Eksterne driftsutgifter består av kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon. Vesentlige utgifter er Husleie, kr 1 886 484,-. Ellers er Strøm, husholdningskostnader og annet forbruksmateriell større utgiftsposter.

Tjenester som erstatter foretakets produksjon, kr 44 424,-, er utgifter til revisjon og kjøp fra andre private.

Overføringer på kr 810 554, er kompensasjon moms påløpt i driftsregnskapet.

Note 6 Regnskapsmessig resultat

Udekket udisponert i investeringsregnskapet

Posten regnskapsmessig merforbruk/mindreforbruk under egenkapitalen i balansen er satt sammen som følger:

Regnskapsår	Mer-forbruk	Mindre-forbruk
2018		128 888
	0	128 888

Note 7 Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor

Årsverk

Antall årsverk i krisesenteret for Molde og Omegn IKS i regnskapsåret 2018 var 12,85 årsverk.

Ytelser til ledende personer	2018	2017
Daglig leder	kr 901771	kr 726 191
Styrehonorarer	kr 134969	kr 88 087

Godtgjørelse til revisor

Samlede godtgjørelser til revisor utgjør kr 28750,-. Av dette gjelder kr 28750,- revisjon og kr 0 rådgivning og andre tjenester. Revisjon omfatter regnskapsrevisjon og diverse attestasjonsoppdrag.

Note 8

Ordinært driftsresultat

	2018	2017
Netto driftsresultat iht. årsregnskapet	248 250	35 179
For at netto driftsresultat skal gi økonomisk informasjon om hvordan driften i kommunen har vært siste år, må det korrigeres for følgende forhold:		
- Bruk av bundne fond	480 579	249 003
+ Avsetning til bundne fond	599 941	603 242
Korrigert netto driftsresultat til selskapets driftsaktivitet	367 612	389 418

Kommentarer til regnskapet 2018

Krisesenteret for Molde og Omegn IKS hadde i 2018 et regnskapsmessig resultat på kr 128 888,-. Krisesenteret hadde 1 634 000 mer i driftsinntekter enn budsjettet. Driftsutgifter med et overforbruk på om lag 1 221 000,-.

Økte driftsinntekter skyldes i hovedsak refusjon sykelønn, momsrefusjon og overføring av midler fra staten og private.

Overforbruk i drift skyldes i hovedsak lønnsutgifter. Noe overforbruk på inventar og utstyr, i tillegg til husholdningskostnader.

Etter vedtak i representantskapet, ble mindreforbruk på kroner 241 173,- i 2017 avsatt til disposisjonsfondet.

	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015
Sum driftsinntekter	16009479	13 887 988	11 855 731	9 442 989
Sum driftsutgifter	15764840	13 855 046	10 626 421	9 894 011
Brutto driftsresultat	244639	32 942	1 229 310	-451 022
Sum finanstransaksjoner	3611	2 237	2652	3 234
Ordinert resultat	248250	35 179	1 231 962	-447 788
Sum bruk avsetninger	721752	1 929 697	716 871	76 166
Sum avsetninger	841114	1 723 703	828 371	25 348
Regnskapsmessig resultat	128888	241 173	1 120 462	-396 970



Krisesenteret for Molde og omegn IKS

📍 Fridtjof Nansens gate 5, 6413 Molde

☎ +47 71 25 66 66 (døgnåpent)

@ post@krisesenteretmolde.no

🌐 www.krisesenteretmolde.no

📱 krisesenteretmolde

